

Lars A. Oftedal ble født 29/9-1863 i Oltedal. Han døde 11/2-1943. Han bodde i Oltedal og opplevde mange forandringer, blant annet overgangen fra daler til kroner, fra alen til meter og fra pott til liter. Språket han lærte på skolen var dansk-norsk. Han skrev dagbok, og Gjesdal historie- og ættesogelag har gledet av å publisere utdrag fra denne. Noen få personopplysninger er fjernet. Det som står i parentes er lagt til. Noe av grammatikken er justert.

Her får vi anledning til å følge Lars tilbake til fortiden slik den ble opplevd fra Oltedal. Benytt muligheten!

Fra Lars A. Oftedals nedtegnelser:

Oppbevares for efterslekten. Kan huskes fra og med 1868.

I aar 1855 og 56 foregik her paa nedre Oftedal udskifting og der efter var det at Fanuel Aadneson indgik i et magebytte med Hans Einarsen Oftedal og Ludvik Einarsen Oftedal som bestod i at Hans Einarsen og Ludvik Einarsen skuld på grund og vannkraft til sin kvern av Fanuel Aadneson gr.N: 14 og br N: 1 ved fossen dette kvernhus skal staa med den nedre siden i skiftet med Tore Aadnesen mod at Tore Aadnesen fik grund til sit naust oppe ved Aarbakken ved Aurgaado, det blev byttet uden nogen skrivelse om det.

Under denne udskifting var det at gr. N. 14 Fanuel Aadneson fik udlagt skog i alle de andre sin mark, det kom sig av at Aadne Fanuelson som var født i 1789 og død i 1844 var en velstandsmann og havde mange hundre daler paa renta, Aadne Fanuelson hugget ikke ner mer ved til husbruk saa hans skog vaks op meget paa hans eiendom, udskiftingen kunde ikke ta tage ifra han og gi til andre, derfor har br. 1. altid haft megen (mye) skog.

I 1868 døde en gammel kone som het Bertha. Hun kaltes for stora moster, hun var enke etter Lars Hansen Oftedal, en som var ute i krigen i 1814. Der var 4 brødre fra Oftedal som var ude i krigen. Einer Hansen, Lars Hansen Gunleif Hansen og Hans Hansen Oftedal. Hans Hansen druknet den 7 september 1818 nede ved Rage. Kun 30 aar gammel. Han var født 1788.

Her har skjedd store forandringer paa de siste 67 aar. Alt det gamle er feiet vekk, og nye tider har opstaat. Her var ikke megen stas i Oftedal i den tid, ikke et eneste hvit hus. For det meste torv og tag (never) paa husene. Kaffe laget mor sjøl i stova. Det var hver gang hun laget potetkager hun tog noget av kagedeigen, med bare rugmel i, og laget det i smale strimler, og saa klippet hun av bauner (Kaffebauner) og saa steikte hun dem paa bakstehello, og saa efter paa brunet hun dem i gryden som anden kaffi.

Den dørkede jord var ikke mer end halvdelen så stor som den er idag, og hver mand med sine levede for det meste av det som avledes paa gaarden. Her sattes ikke store fordringer til livet. Her bruktes megen (mye) havre i di dager, i stomp og kage bruktes halvdelen samfengt rugmel, og halvdelen havremel.

Om sommeren var det gjeidaskilt og heimastegte stomp til morgens, til middag kl. 11 var det graud aa mjelk. Til nons kl. 4 var det kocht middag, ofte var det salt kalvakjød og komla med bare havre i. I de dage brugtes tresjeie, treskaaler og trefad til at have graut i, alt som trengtes paa kjøken, som

melkebøtter og melkekoller var av tre som di arbeidet (selv). Det var vinter arbeide, serlig di lange vinter kvelder sad far med hoggestabben og mor og jento med spinderokken, alle rundt kolo. Blei lyset daarlig saa sagte di som sad nermest at di må bøita i kolo. Det var ikke saa blankt som det elektriske lyse. Der arbeides meget om vinterkveldene. Far hugget spasji(?)(Kansje menes barking av småkvist til ku-for), ja han holt til inde i staavo og arbeidet steinsleder, det var ikke smaatteri.

Her var driftige folk i gamle dager. Av ljaasmeder kan nevnes Nils Svensen, Njeld som han kaltes. Det var ikkje bare ljaasmed han var, han vilde ogsaa drive sagbrug og sage tønnestav til bøkkring. Hans A. Oftedal saa at der arbeides bøkretømmer, der var 2 bøkkeri ei tid. Høstmarken i 1869 druknet Njeld i Stavanger og saa ble det slut med tømre arbeide. Smedarbeide fortsattes av Njelds 2 sønner Svend og Lars indtil alderdommen tvang Lars til at slutte. Den andre smed var Ludvig Einarsen øvre Oftedal, Kjellebakken. Av andre drivende menn var Thore Aadneson Oftedal. Han hadde tidligere opprettet stampeverk med at stampe vadmél. Dette holt han paa med til Aalgaard tog fat for alvor. Saa har vi Ole Einarsen Oftedal, det var maling av havre, rug og reinkodn. Ole gikk med sjaalykt seint og tidlig for at passe kvedno.

Aadne Aadnesen var julmager, og alt som hørte til trærbeidet var hans virke vinterdag og naar det var regn. Før jul skulde her altid steges stomp med bare rug og litt sødkrydde i. Da skulde her ogsaa brøggjes øl og støbes jula ljos, og da maatte det ogsaa støbes nogen 3auga som me sagte. 1870 begynte jeg Lars A. Oftedal paa skolen, og min første lærer var Torger Larson Kyllingstad, litle Luftaren som han kaltes. Det første skoleaaret var det omgangskole, en dag hos hver. Skulen holtes i dagligstovo. Der sad mor sjøl i stovo og spann, og di smaae laa og valt paa gulvet og gjorde sine ting der. For nogen tid senere ble det fast skulestova, ei tid paa øvre Oftedal, og ei tid paa nedre Oftedal. Me måtte have lekse for læreren hele sommeren, og lekseoverhøring holtes paa lørdag. Pa nedre Oftedal var det hos han Tore paa Kvednamoen at skulen holtes, og paa øvre Oftedal var det hos han Einar Hansen Oftedal. Han var det som anlagte den første trøsjemaskinen paa øvre Oftedal.

De som budde paa øvre Oftedal i 1870 aarene var Inger og Halvar der heima, far og mor til Kristoffer, Lars, Hans, Maria og Martin. Der nere var det Einar, Inger og Ingeborg. De var Hans og Ane sine børn. Paa Kjellebakken var det Einar, Svend, Inger, Ingeborg, Hans, Ane og Bertha. De var Ludvik og Karen sine børn. Inger, Aadne, Bertha, Per og Sine er Tore og Sofia paa Kvednamoen sine børn. Aadne, Lars, Enevald og Ludvik er Bertha og Aadne sine børn. Lars, Einar, Inger, Tønnes, Ane og Bertha er Ole og Ane Maria sine børn. Bertha, Svend, Martha, Lars, Ane Magdalena, Tomas, Maren og Nils. Dette var Njeld og Gurina sine børn. Saa var det Hans, Tore, Malenea, Maria, Martin, Mikal, Gurina og Martha, dette var Mons og Malli sine børn.

Oftedal var i di dager en avstengt bygd, den østre gaard i Gjesdal, men utviklingen var i anmars. I 1873-74 blev stembroen ved Kvednamoen opmurt av Tore Haaland. Det var den første bro som Tore Haaland murte op, men det er ikke hans siste. Han har murt op mange slige broer. Paa samme tid foretogs udstikning av veien til Oltesvig, anlegstiden varte i nerved 3 aar. Da vi fik den veiforbindelsen kom vi mer i berøring med den øvrige verden. Saa kom det store aaret 1875 da vi fik kroner og øre. Det var en stor omveltning, serlig for os som hadde gaat paa skole i 5 aar og lært paa mark og pund med sjillingar og daler og måtte gaa over til kilo og gram. Den strekningen av Oltesvigveien som laa i Gjesdal Hæred blev paalagd opsidderne i Oftedal at anlegge.

Jeg skal sige litt om hvordan man hadde det inde i husene. Her var ikke golvadekke, ikke gardin, og paa gulver brugtes sand. Om morgenen kom de med en store sobelime og sobte saa bare røget stod

høgt under taget. Alle hadde ovner som lagdes i fra gruen i kjøken, (Såkalte bileggere) av belysning hadde vi da faat lampe, ganske storartet, det skal siges det var lys som kunde lyse op i staavo. Før hadde vi kolo, den oste saa fælt. Med sko og klæder i gamle dager var baade mend og kvinder meget forsiktige. De hadde en dres som kaltes kjørkeklærno, di brugtes kun til kirken, og naar man kom heim fra kirken, saa fik man ikke eda kjødsoba før me hadde vært i buo og byt av seg søndagsklæderne og smøyet rongsiden ut, hengt de paa buaveggen, og tat paa sig treskoene. 1876 var et merkeår for os her i dalen som daa saa det som hente. Nemlig det aaret brente huso hans Ole Oftedal ned, og det var en av dei første dage i oktober maaned. En rygende austovind saa brendane høy og halm føg høit i været. I den tid holtes paa med veianlegget fraa Oftedal til Oltesvig. Vinteren 1876-77 var en streng vinter med sne, frost og sydaust storm støt og stadig.

I 1877 var det at industrien hadde sin intog i Oftedal. Det aaret var det Ludvig Lima begynte anlegget av Oltedals dreieri som det kaltes. I 1878 bygges Ludvig Lima sin første fabrikkbygning og sit heimahus. Veien til Oltesvig var ikke færdig saa Ludvig måtte flaada matrialene opover Ragsvatnet til baatstøet ved Rage der fra fik Ludvig lov at kjøre paa den nye veggen om den ikke var optat. Det var dreieing og forarbeiding av pindestoler og dreieing av skaft og skjæring av trebunder (Til tresko). Altsaa i aaret 1878 blev veien til Oltesvig optat til ofentlig trafik. Posten var det ikke godt med, vi fik den almindelig med Gjesdal kirke naar det var preik. Sven Aalgaard var postaapner. Etter at veien var komt til Oltesvig fik vi postobneri i Oltesvig. Sersjant Tønnes Oftedal var den første postaabner. Paa di tider var det at Vestlandsposten udkom, udgit av presten Lars Oftedal. Det var en stor forandring i dalen med alt det nye som kom.

Udviklingen har siden forset. Før vi fik veien til Oltesvig saa maata de som hadde nogen ved at selge enten ro eller kjøre Ragsaano og ned vatnet til Oltesvig. I 1880 fik vi krambod i Oltesvig, Tønnes Oftedal som var postaapner begynte da og drive handel. Før den tid var det Sandnes som var nermaste handelsted naar me her paa garen skulde have rug, salt og mort til gars. Saa var det at tage et las med spasje (Vel avbarkede smågreiner som var velegnet til å fyre under bakstehella med) eller spadeskraft og gjerne en stor steinslede og tage med til Sandnes og bytta bort og faa igjen som sagt rug, salt og mort i en sek, og daa kunde ungerne som regel faa ei kringla hos han far naar han kom heimatte. Det var ikke altid en behagelig reis at staa op kl.4-5 om morgenen og reise til Sandnes og komme hjem igjen kl.12-1 om natten.

Hvordan hadde folket paa Oftedal det før veien kom fra Oftedal til Aalgaard. Den kom i 1853 og 1854. Aar 1853 staar nedunder ----, og 1854 staar i fjeldet vestan i Klobben med bokstaverne EO skal være Einar Oftedal. Der var nok jubel i dalen i de dage. Naar de skulde til Gjesdal kirke, i di dage, var der ikke bro over aano med Gjesdal kirke. Di maatte kjøra i aano, der kom ikke bro før i mellom 70 og 80 aarene en gang. Alt har forandret sig frem i gjennom tiden. Før gik alle folk til kirken, om dette var for at di hadde saa sterk trang til det er ikke saa godt at hvide. Før hadde de ikke aviser, ikke telefon. Di gik meget til kirken for at betale skatt, høre naar lensmanden leste op auksjonene, høre hvad tid smalen (Sauen) skulde til heis, leia dreng eller jenta for aaret, hyra slaattekar i slaatten, eller faa fat paa skomageren han Rasme Stølshei eller han Karl Ravndal eller han litle Torkjel Nævland, og om di kunde faa na Olina Ravndal til aa saume (Sy) nye klæe.

I 1881 var her en overmaade vaad sommer, saa meget høi blev udsjemt. I 1882 var jeg, Lars A Oftedal, 19 aar gammel og tog tjeneste hos Hans Monsen Oftedal, og skulde have kr.60,00 for hele aaret. Jeg hadde den 25 mars 1882 kr 5,00 og nogen faa øre, som laa i tasken fraa 25 mars og til

høstmarken og da var di grønmygla. Vaaren i 1883 den 24 mars fik jeg de kr 60,00 som jeg skulde have for aaret. Jeg havde ikke brukt en eneste øre av min lønn i 1883-84. Den vinter gik Lars, broder Aadne og Hans Ludvigsen Oftedal (Kjellebakken) paa Amtskolen som den vinter holtes ved Gjesdal kirke. Vore lærere var Karl Aanestad og Nikolai Lima. Di Gjesdal buer som besøgte skolen var Aadne A. Oftedal, Lars A. Oftedal, Hans L. Oftedal, Kristian J. Ravndal, Tore T. Vølstad, Tore J. Vølstad, Nikolai Helland, Isak O. Noraas, Ola H. Kyllingstad, Marselius O. Kluge, Abel T. Edland, Gabriel L. Lima, Ole L. Lima, David L. Lima, Lars L. Lima, Erik E. Lima og Lars O. Berge.

I aaret 1870 budde her paa øvre og nedre Oftedal 64 mennesker i 9 beboelses hus. 20 av disse paa øvre Oftedal. Halvar Larsen, Inger Kristofferdotter, Kristoffer Halvorsen, Lars Halvorsen, Hans Halvorsen, Rakel Marie Halvordotter, Martin Halvorsen, Inger Maria Andersdotter, Einar Hansen, Inger Maria Hansdotter, Ingeborg Hansdotter, Ludvig Einarsen, Karen Svendotter, Einar Ludvigsen, Svend Ludvigsen, Inger Ludvigdotter, Ingeborg Ludvigdotter, Hans Ludvigsen, Aren Ludvigdotter og Berta Ludvigdotter. Paa nedre Oftedal budde 44 mennesker. Tore Aadnesen, Gurina Kristiandotter, Inger Torsdotter, Aadne Torsen, Berta Torsdotter, Per Torsen, Guri Torsdotter, Aadne Aadnesen, Berta Larsdotter, Lars Aadnesen, Enevald Aadnesen, Ludvig Aadnesen, Ole Einarsen, Ane Maria Tjølsdotter, Lars Olsen, Einar Olsen, Inger Olsdotter, Tønnes Olsen, Ane Olsdotter, Berta Olsdotter, Gurina Tjølsdotter, Berta Njeldsdotter, Svend Njeldsen, Marta Njeldsdotter, Kristoffer K. Oftedal d.e. Kristoffer K. Oftedal d.y. Lars Njeldsen, Ane Njeldsdotter, Magdalena Njeldsdotter, Tomas Njeldsen, Maren Njeldsdotter, Nils Njeldsen, Mons aa Malli Malena, Maria, Mikal aa Marta Maria, Hans Tore, Gurina.

I 1886 foretog Ludvig Lima med Lars Børresen Stavanger, Emil Egenes og driftsbestyrer Lorang Stavanger, og idkjøbte spindestol og kardemaskiner. Gerhard Tingbø var første spindemester og det var han som monterte op masjinerne. Det var haandstol, en gammel dags spindstol. Da vi fik vei til Oltesvig fik vi og dampsjipsanløb, nemlig Oskar I/II gik 2 dage i ugen, tirsdag og torsdag, men vi fik snart 3 dage, lørdag ogsaa. Vi fik fult op at gjøre saa det maatte (Svive) baade dag og nat. Det var som en feber der andreb en del av folket i dalen, men før jeg gaar nærmere ind paa pndustrien skal jeg minne om aaret 1889, da var det tork aar og man sagte der havde ikke vært saa tørt aar siden 1859. Der var lidet høi og aageren var kort, men det var godt korn. Vinteren i 1889-90 var en mild vinter, saa selv om der var lidet høi, saa strak det til aligavel. En ting skal jeg nevne her, da vi fik veien til Oltesvig, blev ogsaa møllen i Oltesvig anlagt og samtidig fik vi rotterne til gars. De fulgte rudesjibene til Oltesvig mølle. Di gik ikke i land paa landgangen, di gik paa trossene under sjøen, og saa paa land, og snart fandt di veien op dalen, saa havde vi behagelige gjester.

I 1890 anlagde Lars A. Oftedal og Ludvig A. Oftedal det saa kalte Oftedals trebundsjøreri for sjæring av trebunder. Det var en tid paa mode at anlegge slige bedrifter, men det var vanskelig at faa det til at lønna sig, saa mange blev atter nedlagt. I 1893 anskaffedes en fillemasjin for rivning av filler, senere ogsaa en gardin vævstol. Lars nedlagte bedriften senere.

I 1894 grunlagdes Oltes Uldvarefabrik med Peder T. Oftedal og Aadne A. Oftedal i spidsen med en del andre. Her skal nevnes farver John Myre, driftbestyrer Lorang med flere. Bedriften sattes igang i februar. 1895 var her en rasende frost, saa fossen sto i ei eneste kova i brattaste fjellet. Gamle folk kunde fortelle at di havde set slig frost en gang før. Fabrikken saa ud til at ville trivest, og allerede i 1897 foretages første udvidelse. Per og Aadne trådte senere ud av selskabet og startet egne bedrifter.

I 1895 blev klokken framset 37 minut, det var den mellom Europeiske tid den skulde fram til. Og samme aar blev Stavanger brendevinsamlag lukket, og i 1895 var det og at det herlige midnattensol formørkelse som da indtraf midt paa natten. Det skulde vært et overmaade herlig syn, kong Oskar II reiste nord for at se, og mange med ham.

I 1896 hente en stor uløkke nede i Oltesvig da det halvfærdige huset til Tønnes Oftedal blaaste av grunden og Tobias Rage blev liggende under veggen. De maktet ikke at lette veggen med storbraad. Di maatte sage ned noget av veggen for at faa ham løs. Han havde faat en svær medfart, han levde nogen dage efter, di fik han anbragt paa en slede og kjørt heim til Rage. Alfred Oftedal og Abel Rage skulde kjøre til Aalgaard efter doktor Taunes, men da di kom op til Oftedal ved Jetlebekken kjørte di fast i snefonnen, saa maatte di sette hesten ind og gaa til Aalgaard. Der fik de hest og dokter og saa bar det i vei. Da di kom til Lima var alle jeilane fulde av snø, saa maatte di ta ner jerder for at komme fram, og det med natten i et flygende rennedrev.

I 1897 blev skolehuset her paa Oftedal bygd, bygmester var Einar O. Oftedal. I 1898 aabned Ingvald Oftedal sin kolonialforetning, den første her i dalen. Ingvald har altsaa vert banebryderen med handel her paa Oftedal. Naar man nu skulde have kaffi eller taabak. Saa var det bare nogen faa steg, saa var vi der. Senere saa har handelen gaat frem.

I 1898 var det Stavanger kommune fik Oftedalsfossens vandrettigheder paa hand. Di som eiere av vandrettighet i elven var Fredrik F. Oftedal, Ludvig Lima, Lars A. Oftedal, Aadne T. Oftedal og Aadne A. Oftedal. Den første plan med udbygningen av kraftstasjon, var at gaa ud fra osen, og ned under fossen. Der skulde kraftstasjonen staa, og der skulde være 2 meter at tappe vandet paa. Det blev imidlertid forandret der hen at vand indtaget skulde være i Vasbunden og gaa igjennum tunel igjennum Middagshamaren, og tappe ud vandet 10 meter i stedet for bare 2 fra osen. Der med vilde der vindes saa megen kraft at det var ikke samenligning. I 1900 blev fossekjøbet godkjent i statsraad.

I 1901 nedbrente Oltedals Uldspinneri til grunden. 1903 blev det atter opbygd og inkjøbt mer tidsmessige masjiner der inneværende eier Lars Lima senere (har) indkjøbt flere masjiner og udvidet bedriften. I 1903 blev fosbroen opmurt av Tore Haaland, Torger Ravndal og Torger Lima. I 1904 var her en del nye foretagende. Uldspinderiet Vang blev da grunnlagt med Peder T. Oftedal som foregangsmand, det var et aksieselskab. Det var fra først av uldspinding, senere kom her en trikotasje masjin og vevstoler. Den bedriften har arbeidet sig gaat igjennum.

I 1904 blev ogsaa ungdomshuset Samhald opbygd, i dette foretagende deltog baade eldre og ungdommer. Aadne A. Oftedal den eldre gav fri grund, og Aadne A. Oftedal den yngre stod i borgen for huset. Ungdomslaget Fram skulde betale av paa gjelden det di kunde for aaret, og det skulde trælasthanteren være for nøiet med. Det blev stor jubel blant ungdomsflokken da huset stod færdigt, og den 17 mai samme aar blev (det) indviet av sogneprest Borkrevink. Di som da var ungdommer er nu eldre folk, der har gaat mange ungdommer ud og ind i Samhald siden det blev bygt

I 1904 blev ogsaa maalstova bygd, det var det da værande maallag som reiste huset, maallaget blev senere opløst og huset solgt. I 1905 var her brydninga som skum i foss. Da var det bergenseren Kristian Mikkelsen som var statsminister og ledet forhandlingen i Karlstad, og slo i bordet for svenskerne da di ikke vilde bøie sig. Skal det avgjøres med kanonerne saa la det sje kvikt, sagte Mikkelsen. I dette aarstal var her en liden brand der opstod, pipebrand paa Oltes Uldsvarefabrik, den blev heldigvis snart slukket, der brente kun en del av taget paa persehuset. I 1906 foretog

statsinsjønør A. Saksegaard maaling av vandføringen i Oftedalselven. Det foregik et aar, Fredrik F. Oftedal var av lesar av maalingen.

1907-1908-1909 blev tunnelen til kraftstasjonen slaat i gjennum av følgende menn. Ole E. Oftedal, Moen formand, Edvard ----, Karlsen formand, Arne Olsen, Nils Bang, Johannes Dale, Martin Fuglestad, Stigen, Mikal Øigaard, Magnus Magnussen, Knudsen, Bertel Espeland, Strømmen, Jens Lillebø, Svend Dragesen, Herlandsen, Tor Fjotland, Brekken, Ole Fjotland, Kvammen, Halvar Jordal, Moen, døkker (dykker) Bendiks Aardal, Maaland, Ingebretsen, Johannessen, Sakkariassen, ---- (smed?). I 1907 paabjyntes udbygningen av kraftstasjonen i Oftedal. Den udbygningen varte i 2 aar, i slutten av 1909 blev den sat i gang.

I 1908 blev Oltedals Væveri antaget, som senere byttet navn, og heder nu Svanes Uldvarefabrik. Di som gik i spidsen for dette foretagende var brødrene Aadne A. Oftedal, Alfred A. Oftedal og Birk A. Oftedal. Bedriften har hat en ruvende udvikling. Der begyntes med 10 mend og kvinde(r), den sto færdig i slutten av aaret. Udvidelser har stadigt foregaaet, det var først vævning, valkning, farveri og apretur. I 1910 faaretages første udvidelse, da blev den første etasje til spinderiet, og kardemasjiner og spindstol blev indkjøbt. I slutten av 1910 sattes disse masjiner i gang. I 1912 blev Oltes Uldvarefabrik bygningen med grund indkjøbt. I 1913 blev den andre etasje av spinderiet opbyggt, og spindestol numer 2 blev indkjøbt. I 1914 blev veveri bygningen og apraturen over fløttet til Svanedal. Udvidelsen har foregaaet helt frem til 1934, det som da blev bygd var uldvaskemaskin hus. Siste inkjøb er Egersund Uldvarefabrik. Det skulde være en stor udvidelse i Svanedal, men man maa vist sige at det er stor indskrenking i bedriften.

Føldende var udkommandert paa nøytralitets vakt under krigen (1914-18). Alfred A. Oftedal, Fredrik Oftedal, Johan Oftedal, Ole Oftedal, Lars Lima, Einar Oftedal, Lars Oftedal. Petter PT. Oftedal, Trygve P. Oftedal, Arne P. Oftedal, Alfred L. Oftedal, Alfons Oftedal. Tore Oftedal Jørpeland, Aren Oftedal Malde, Svend Oftedal, Anders Selvigvaag, Andreas Gilja, Konrad Madland, Bernhard Madland, Laurits Omha, Peder Rage, Einar Helleland, Jesper Ravndal, Olav Oftedal, Mikal Rage og Andreas Høgemark.

1912. Det aaret blev alle masjiner paa Oltes Uldvarefabrik fløttet fra Oltes og til Hillevog i samenslutning med Hillevogs Uldvarefabrik. I 1914 den 1 august det aaret udbrød den store verdens krig som varte helt til 11 november 1918, da blev det vaabenstilstand. Den 30 og 31 mai 1916 var det store sjøslag stod udenfor Jylland ved Danske kysten, der falt i det slag 6000 mand. I 1917 og 1918 havde vi rasjonering, da var det smaatt med maden. Krigen tog slut 11 november 1918.

I 1922 og 1923 ble veien fra Vaula bro til Lea Hedleren omlagt. I 1926 ble kirken i Oftedal bygd, bygmester Mikalsen fra Stavanger. I 1935 blev den gamle veien mellom øvre og nedre Oftedal omlagt og forbindelse(forbundet?) med Ragsveien paa øvre Oftedal. Nu er veien god.

I 1935 blev her paa Svanedal Uldvarefabrik dannet fagforening. Efterpaa opstod her en strid. Kamp fra Svanedals side mod organisasjonen. Kampen holtes gaaende en tid. Det fra Svanedals side har di tapt mange hundre tusen kroner, med tap for begge parter. Striden endte med at spinderieds personale sluttet. Svanedal kjøbte Egersund Uldvarefabrik og fløttet alle spindstolene til Egersund. Et etter mit sjøn et meget stort feilgreb fra Svanedals side. Følgende blev at det sluttetede spinderi personale med spinderimester Andreas Gilja i spidsen, der blev valgt en komite som skulde forestaa anlegget. Valgte blev Andreas Gilja, Ole Dirdal, Einar Helland og Lars L. Oftedal. Den 7 juni paabegøntes anlegget, det fik navnet Gjesdal Spinderi, i slutten av aaret sto bedriften færdig.

1940. Den 9 april landet tyske traaper ind i vort fredelige land, og besatte byerne Narvik, Trondhjem, Bergen, Stavanger, Egersund, Kristiansand S. Haarten og hovedstaden Oslo. Krigen var i fuld gang over den sydlige delen av vort land. Rogaland regimentet. En stor del av di militære var paa Malde moen. At forsvare Malde moen saa di var nytteløst etter at Stavanger var indtat. De pakket da sammen og drog op over Høyland til Gjesdal, og slog sig ned paa øvre Oftedal. Tyskerne fløi stadig over dalen og saa alt som foregik. Di norske militære mente at vi kunde vente et luft angreb fra di tyske, og paa la derfor dalens befolkning at Oftedal maatte rømmes, da vi var midt i faresonen. En del rømte over til Hedle, nogen op til fjeld gaarden, og den største delen av folket rømte ud i skog og fjeld i store ure. I den bekjente Uburhedleren og i Josteinskro, var det imellom 100 og 200 mennesker, der i blant 2 smaa gutter, Lars L. Oftedal med sin lille gut Aarstein paa 11 maaneder, og Godtvald Dirdal med sin lille gut Randolph paa 7 uger. Det var ikke spøg aa stelle saa smaa i den kulden di første dagerne i april

Onsdag 17 april maatte vi første gang rømme dalen, vi tog ud kl. 12 nat, og gik over Nons skardet til Vasbotten og var der med natten. Torsdag 18 april fik vi et luftangreb fra di tyske luftvaaben, og det var saa kraftigt at kulene bara dundra i veggene. Den 18 april um kvelden vente vi tilbage til heimen mens sjudingane fortsette. Lørdag 20 april maatte vi atter rømme dalen, da der atter kom luftangreb. Kl. 4 efter middag den 20 april vente vi atter tilbake til heimen, men saa melte di norske militære myndighet(er) at vi alle maatte forlade dalen, da tyskerne var i anmars til Oftedal. Kl. 12 nat 20 april var det atter at drage ned og finne os i urer og hedleren. Som sagt saa havde Norskane forskanset seg ved Gjesdal Spinderi i Øvre Oftedal, men di marsjerte udover til Aalgaard og møtte tyskerne mellom Aalgaard og Figgen.

Tyskerne blev for sterke saa norskane maatte trekke seg tilbake til Oftedal. Men norskane rømte helt fra Oftedal, trak sig indover til Dirdal, sprengte Røyrdal brua, og forskanset seg ved Dirdal og i Gloppedals uro. Søndag 21 april var det atter luftangreb, og da falt der en mand paa Oftedal, og en mand i Oltesvig. Og tyskerne røkked ind paa Oftedal og forsette til Dirdal. Her møtte tyskerne en kraftig modstand fra norskane. Tyskerne møtte op med bombefly, og de var saa sterke at norskane maatte heise det hvide flag, og da blev det vaaben stilstand. En del norske blev tat til fange, og ble bragt til fangeleiren paa Madla. Paa Dirdal falt 3 norske. En gjesdalbu falt under krigen. Han heter Kristian Nilsen Helland. Det var mandag 22 april at det regulære slag sto paa Dirdal. Der opstod brand paa Dirdal og Gilja, og flere bygninger brente ned og mange dyr brente inde.

I aaret 1941 bur her nu 500 menesker i 73 beboelses hus, paa 71 aar har befolkningen øgt med 442. Av disse menesker er her 100 under 14 aar i dag. Den 12 november udbrød her en sterk storm, smalhuset til Hans paa øvre Oftedal blaaste overende, og 6 sauer kom til skade saa di maatte slagtes. Gjesdal Spinderi holt paa aa blaase over ende. Paa Rage hos Karl O. Espedal blaaste taget paa laavebygningen av og blev liggende med Jonas sine hus. Stormen var sydlig. I dag den 13 november blaaser det fremdeles, men ikke saa sterkt. Men av sydøst.

I 1942 den 20 mars udbrød der brand i Alfred L. Oftedal sitt hus. Huset brente ned til grunden. Det stod ikke til at redde. Di fik ud alt nede, men alt ovenpaa brente. Di 4 voksne barn, Margoth, Anna, Liv og Paul mistet alle sine klæder, di havde igjen kun det di gik og sto i. Ovenpaa budde Ivar Olafsen Aartun. En gut i 4 aarsalderen hadde faat tag i fyrstikke, og det gik galt. Den 24 januar satte det ind med et kraftigt frostvær med storm. I dag den 28 januar et frost uden lige. Saa kalt har her ikke vert siden 1877. Fra 19 til 30 grader kulde. Idag den 26 februar, 12 kulde grader, stilt og roligt ver. I dag 2

mars 11 kulde grader, stilt og fint ver. I dag 2 mars er her total maaneformørkelse, det bejynder kl.11 ½, og slutter 3 mars kl. 3,12. I dag den 3 mars 8 kulde grader. I dag 4/3 austavind og duale kalt. I dag 6/3 22 kulde grader paa Aalgaard og paa Oftedal 12 grader. Det skal være flekker paa solo som har gjort den fæle kulden. I dag 9/3 er her oversjyet og ser ud til regn. 13/3 var her 12 kulde grader. 15/3 begynte det aa regne. 16/3 regner det ogsaa godt. 28/3, 12 kulde grader. 1/4 sterkt snøfall. 3/4 klar himmelver.

Vidkun Kvisling, Statsminister, den nye Norske Regjæring. V.A. Hagelin, sjef for Innenrigsdepartementet. K.S. Irgens, sjef for Sjøfartdepartementet. Th. Fretheim, sjef for Landbruksdepartementet, T. Hustad, sjef for Arbeidsdepartementet, R Skanke, sjef for Kirke og undervisningsdepartementet, L. Risnes, sjef for Justisdepartementet, J. Lie, sjef for politidepartementet, Gulbrand Lunde, Fra 1942 R.J. Fuglesang, sjef for Kultur og folkeopplysningsdepartementet, J.A. Lippestad, sjef for Sosialdepartementet, L.A. Stang, sjef for departementet for Arbeidstjeneste og idrett. ----- og sjef for Statsraadssekretær. Fredrik Pryts, sjef for Finansdepartementet.

Datter avrunder dagboken i 1943 med følgende: *Far døde 11/2 1943 nær 80 aar, blev begravet fra Oltedal kapell 18/2. Meget stor deltagelse.*